

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології
Кафедра східної і слов'янської філології

**ПРОГРАМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Російська мова і друга іноземна мова

Форма здобуття освіти	денна
Курс (рік навчання)	IV
Кількість кредитів	3
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2024

Програма перекладацької практики з російської мови для студентів IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету східної і слов'янської філології. Спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська, освітньо-професійна програма Російська мова і друга іноземна мова/ Укладач: О. В. Палатовська. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2024. 32 с.

Розробник: Палатовська О.В., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри східної і слов'янської філології.

Рецензенти:

Шутова М.О., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської і фінно-угорської філології Київського національного лінгвістичного університету.

Дворянчикова С. Є., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Київського національного університету технологій та дизайну.

Стейкхолдери:

Вань Цзіньлінь доктор філологічних наук, професор, директор Інституту іноземних мов, головний координатор міжнародних проєктів Чанчунського університету, Китайська Народна Республіка.

Чжан Цзінь, випускниця освітньої програми Російська мова і література, англійська мова і методика їх викладання 2021 року, аспірантка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

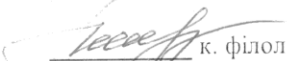
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми: Олена ПАЛАТОВСЬКА, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри східної і слов'янської філології

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 1 від 2 серпня 2024 року

Завідувач кафедри: д. філол. н., проф. Ольга ВАЛІГУРА

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Голова вченої ради факультету: к. філол. н., доц. Марина Охріменко

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету протокол № 2 від 26 серпня 2024 року

Голова вченої ради Університету: д. філол. наук, проф. Роман ВАСЬКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професія перекладача набуває все більшої актуальності в сучасному світі, розвиток якого скерований у напрямі глобалізації й інтеграції міжнародної спільноти. Тому попит на висококваліфікованих перекладачів не зменшується. На остаточну підготовку саме таких сучасних фахівців націлена пропонована Програма перекладацької практики з російської мови.

Програма перекладацької практики з російської мови для студентів-іноземців 4 курсу бакалаврату КНЛУ, які навчаються за освітньою програмою Російська мова і друга іноземна мова, зорієнтована на надання студентам практичного досвіду з їх майбутньої професії. Вона акумулює набуті студентами знання та основи навички і вміння перекладати тексти різної жанрово-стилістичної належності з англійської мови російською мовою. Програма дозволяє перевірити протягом практики всі перекладацькі компетентності, якими має володіти випускник бакалаврату КНЛУ. Відповідно, працюючи за нею, майбутні фахівці мають змогу побачити, наскільки вони оволоділи сучасними фаховими знаннями, навичками та вміннями й у такий спосіб переконатися у правильності вибору своєї майбутньої професії.

Пропонована програма перекладацької практики з російської мови відповідає освітньо-професійній програмі та навчальному плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» за спеціальністю 035 Філологія спеціалізації: 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська.

Перекладацька практика дозволяє об'єктивно оцінити спроможність майбутніх випускників бакалаврату закладу вищої освіти успішно вирішувати перекладацькі завдання різних типів і ступенів складності, орієнтуватися в розмаїтті видів перекладу, способів і прийомів перекладу. Вона дозволяє майбутнім перекладачам спробувати себе у різних аспектах перекладацької діяльності, навчає перекладацькому аналізу тексту і самоаналізу перекладача.

Зміст перекладацької практики передбачає ознайомлення студентів з головними напрямками майбутньої професійної діяльності. У програмі представлені основні аспекти перекладацької практики з російської мови, подано обов'язки керівника практики від випускової кафедри, обов'язки керівника практики від бази практики, обов'язки та права студента-практиканта. Визначено ціль і завдання виробничої перекладацької практики, перелічено знання і вміння, які студенти-іноземці мають удосконалити в процесі проходження цієї практики. Програма містить пояснення щодо організації перекладацької практики і змісту її завдань. У ній також подано вимоги до підготовки звітної документації студента-практиканта (порядок оформлення щоденника практики, звіту тощо), складання заліку. Особливу увагу приділено процедурі підсумкового контролю та критеріям оцінювання результатів виробничої перекладацької практики студентів-іноземців. Список рекомендованої літератури (базової та додаткової), схеми і зразки оформлення документації з перекладацької практики, які завершують програму, будуть у нагоді іноземним студентам-практикантам.

Передумови до проходження виробничої перекладацької практики з російської мови студентами-іноземцями:

- знати основні методи, способи і прийоми перекладу;
- мати належні теоретичні знання з курсу практики перекладу з російської мови;
- вміти працювати з довідково-інформаційними джерелами, застосовувати новітні інформаційні технології у процесі перекладу та його підготовки;
- вміти визначати і застосовувати на практиці способи, прийоми та методи перекладу, готувати переклади різних видів;
- послуговуватися вміннями і навичками практичної роботи з навчальною літературою.

Основною вимогою до баз перекладацької практики є їх здатність забезпечити виконання студентами програми перекладацької практики. Визначення баз практики здійснюється адміністрацією закладу освіти на основі прямих договорів з підприємствами, організаціями, установами.

База практики має відповідати таким вимогам:

- прийняти студентів-іноземців факультету східної і слов'янської філології КНЛУ на практику згідно з графіком освітнього процесу в КНЛУ;
- призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою студентів;
- створити належні умови для виконання студентами-іноземцями програми перекладацької практики, не допускати студентів-практикантів до виконання робіт, які не передбачені даною програмою практики та не відповідають фаховій підготовці перекладача;
- забезпечити студентам належні умови безпечної роботи на кожному робочому місці, провести обов'язкові інструктажі з охорони праці;
- надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програм практики, які наявні на базі практики; забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів;
- по завершенню перекладацької практики оцінити якість підготовленого практикантом звіту;
- надавати студентам можливість збору інформації для курсових робіт за результатами діяльності підприємства, що не є комерційною таємницею, на підставі направлень діяльності кафедри.

Перекладацька практика проводиться на підставі договорів з Київським національним лінгвістичним університетом та відповідною установою на базах, де російська і англійська мови є робочими. Проте студенти можуть також самостійно обирати для себе базу перекладацької практики і пропонувати її кафедрі та деканату для укладання відповідних договорів.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Перекладацька практика є обов'язковим складником освітньої програми підготовки бакалаврів Російська мова і друга іноземна мова.

Відповідно до навчального плану студенти IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти протягом двох тижнів у восьмому семестрі здійснюють свою практичну підготовку на вітчизняних підприємствах приватної і державної форм власності, спільних підприємствах та в сучасних організаціях різних галузей економіки, торгівлі та державного управління, на базі Київського національного лінгвістичного університету (культурно-освітні центри факультету східної і слов'янської філології), які обрано базами перекладацької практики з російської мови.

Метою практики є практичне ознайомлення студентів-іноземців зі змістом і умовами їх майбутньої професійної діяльності, закріплення їх знань, навичок та вмінь професійного перекладу, набутих за період навчання в бакалавраті КНЛУ. Пропонована перекладацька практика має допомогти майбутнім перекладачам виробити індивідуальний режим праці; вона спонукає студентів-практикантів до самостійного пошуку і розв'язання перекладацьких проблем, дозволяє перевірити на практиці рівень фахової підготовки студентів-іноземців з практичного письмового та усного перекладу російською мовою.

Найголовнішими **завданнями** перекладацької практики студентів-іноземців є такі:

- застосування набутих за період навчання в університеті теоретичних знань, практичних навичок і вмінь у практиці усних і письмових перекладів нехудожніх текстів різних видів російською мовою;
- формування та розвиток навичок і правильних стереотипів поведінки перекладача-професіонала відповідно до норм міжнародного бізнесового етикету та професійної перекладацької етики;

- удосконалення навичок і вмінь практичного застосування методів, способів та прийомів перекладу в практичних перекладах російською мовою переважно нехудожніх текстів різної жанрово-стилістичної належності, зокрема, перекладацьких трансформацій;
- перевірка на практиці професійних компетентностей студентів-іноземців з письмового перекладу писемного тексту, тлумачення писемного тексту, підготовки реферованих та анотованих перекладів російською мовою;
- розвиток та вдосконалення практичних навичок використання електронних перекладачів і словників у повсякденній перекладацькій діяльності;
- розвиток та вдосконалення практичних умінь виконувати переклад в електронному варіанті;
- формування та вдосконалення вміння остаточної правки тексту перекладу (орфографічної, стилістичної, пунктуаційної);
- формування та вдосконалення елементарних навичок редагування і корегування писемного тексту перекладу російською мовою;
- адаптування студентів-практикантів до реальних умов перекладацької діяльності відповідно до обраної ними професії.
- підготовка практикантами звітної документації за результатами перекладацької практики.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год.

Передумовою для проходження педагогічної практики є:

- успішне опанування студентами практичних курсів:
Практика усного та писемного російського мовлення.
Друга іноземна (англійська) мова.
- знання теоретичних основ дисциплін:
Вступ до перекладознавства;
Теорія і практика перекладу з російської мови;
Теорія і практика перекладу з другої іноземної мови.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Код	Результат практичної підготовки (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) практичної підготовки	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання
1. знати			
1.1	Знати методики порівняльного аналізу першотвору і перекладу.	Словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, глосарію нових лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації, її захист та оцінювання роботи.
1.2	Демонструвати знання сучасних інформаційних технологій та методики їх використання у перекладацькій діяльності.	Словесні (пояснення, бесіда, опитування), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, перекладів різних видів, глосарію нових лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації та оцінювання роботи.
1.3	Знати комунікативні стратегії у ході спілкування з учасниками перекладацького процесу.	Словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на досвід провідних перекладачів і перекладознавців, на життєвий досвід здобувача. Методи контролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, повних перекладів); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації, рецензування, оцінювання роботи.
1.4	Знати основні стратегії перекладу фахових текстів різного ступеню складності.	Словесні (лекція / фрагмент лекції, пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на досвід провідних фахівців з перекладу, на життєвий	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, вживання перекладацьких трансформацій та інших способів, прийомів і технік перекладу); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації, її захист,

		досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	рецензування та оцінювання роботи.
2. уміти			
2.1	Уміти на практиці застосовувати знання з теорії та практики перекладу.	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, інтерв'ю, тестування створення новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, повних перекладів різних видів та різної жанрово-стилістичної належності); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації, її захист та оцінювання роботи.
2.2	Уміти здійснювати письмовий та усний двосторонній переклад.	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на вивчені перекладознавчі дисципліни, на досвід провідних перекладачів і перекладознавців світу, життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, глосарію незнайомих лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка звітної документації, редагування, рецензування, захист звітної документації, оцінювання роботи практиканта.
3. комунікація			
3.1	Уміти користуватися російською та другою іноземною мовами в різних ситуаціях професійної комунікації.	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, інтерв'ю, створення новизни, опора на практичний досвід відомих перекладачів України і світу, на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, глосарію незнайомих лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка щоденних практичних перекладів практиканта, редагування, звітної документації, її захист та оцінювання роботи.
3.2	Оперувати стратегіями, тактиками комунікації для реалізації професійного спілкування й перекладу.	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, інтерв'ю, анкетування, створення новизни, опора на життєвий досвід здобувача.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, повних перекладів); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка поточної та звітної документації, її захист та оцінювання роботи.

		Методи контролю і самоконтролю.	
4. автономність і відповідальність			
4.1	Усвідомлювати необхідність навчання з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на досвід фахівців, а також на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (частин перекладу, глосарію незнайомих лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка поточної і звітної документації, рецензування перекладів, захист звітної документації, оцінювання роботи практиканта.
4.2	Відповідально ставитись до роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики	Словесні (пояснення, бесіда), наочні та практичні. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, тестування, інтерв'ю, створення новизни, опора на кодекс перекладацької етики, норми міжнародного ділового етикету, норми редагування перекладу, норми мови оригіналу і мови перекладу, на досвід відомих перекладачів і перекладознавців, на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю.	Обговорення і аналіз питань; поточні перевірки звітів (перекладів різних видів, глосарію нових лексичних одиниць); систематичний контроль виконання індивідуального плану. Перевірка поточної та звітної документації, її захист, редагування, рецензування та оцінювання роботи.

Співвідношення очікуваних результатів перекладацької практики з програмними результатами навчання

Результати практичної підготовки (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)										
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+	+	+	+	+	+				
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів мовами, що вивчаються.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української, російської та зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення і використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання.	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 20. Знати правове підґрунтя та мати навички організації фахової, перекладацької та науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

<i>її результати; дотримуватися правил академічної доброчесності.</i>										
ПРН 21. <i>Мати навички самовдосконалення, наполегливості у досягненні мети, комунікабельності, креативності, толерантності.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22. <i>Уміти управляти своїм часом, усвідомлювати важливість вчасного виконання поставлених завдань</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23. <i>Вміти використовувати отримані знання для формування світоглядної та громадянської позиції.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 24. <i>Уміти вирішувати задачі і проблеми в галузі філології, перекладознавства в процесі професійної діяльності або навчання за змінних умов, проводити дослідження з використанням міждисциплінарних зв'язків.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 25. <i>Уміти використовувати комплекс фахових знань, умінь і навичок, необхідних у всіх видах фахової, зокрема перекладацької, діяльності.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 27. <i>Вміти вільно користуватися загальнонауковою, методичною, філологічною термінологією в заданих програмах з навчальних дисциплін обсягах.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28. <i>Володіти експресивними, емоційними, логічними засобами російської та другої іноземної мови та спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

СТРУКТУРА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ, ВИМОГИ ДО УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Перекладацька практика проводиться відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки іноземних студентів освітньої програми Російська мова та друга іноземна мова у 8 семестрі бакалаврату (четвертий рік навчання) і складається з трьох етапів: початкового, основного та завершального.

За місяць до початку перекладацької практики з російської мови на факультеті східної і слов'янської філології керівником перекладацької практики від факультету проводяться консультації щодо обрання баз практики.

Відповідальна кафедра східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології КНЛУ за 1 місяць до початку перекладацької практики з російської мови також проводить консультації щодо можливості участі студентів-практикантів у перекладацьких проєктах, які організуються культурно-освітніми центрами факультету східної і слов'янської філології.

В умовах дії дистанційного навчання та залежно від умов роботи баз практики, за якими закріплено студентів для проходження практики, студент–практикант має змогу проходити перекладацьку практику у дистанційному форматі.

Етапи і порядок проходження перекладацької практики

Початковий етап (1–2 дні):

1) студенти беруть участь у настановній конференції з перекладацької практики, де їм надається повна інформація про зміст і тривалість практики, види роботи практиканта, форму звітності (особливості оформлення щоденника практики, звіту і словника), складання заліку; відбувається зустріч із керівником / керівниками практики від кафедри; практиканти ознайомлюються з графіком проведення консультаційних занять керівником / керівниками;

2) знайомство з базою практики і керівниками практики від базового підприємства; отримання завдання на період практики;

3) ознайомлення зі специфікою діяльності базового підприємства, опрацювання аналогічних за тематикою матеріалів для перекладу;

4) консультування з досвідченими перекладачами, які працюють на базовому підприємстві.

Основний етап

1) студенти виконують письмові переклади спеціалізованих текстів різної жанрово-стилістичної належності (повні адекватні переклади, реферовані та анотовані переклади тощо), усні переклади російською мовою;

2) один раз на тиждень студенти відвідують консультацію, яку проводять керівники практики від університету, подають заплановану частину перекладу, отримуючи рекомендації та зауваження від керівників;

3) складають словники спеціальних термінів із коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, лінгвістика тощо).

Завершальний етап

1) студенти виконують контрольні переклади оригінальних (не адаптованих) текстів російською мовою (не менше 90 000 знаків загалом);

2) подають щоденник перекладацької практики (див. додаток);

- 3) подають звіт про проходження перекладацької практики (у довільній формі);
- 4) подають словник термінів (від 100 нових лексичних одиниць).

**Календарний план проведення перекладацької практики
та кількість годин**

Курс	Календарні строки (семестр, кількість тижнів)	Завдання практики	Кількість годин
1	2	3	4
IV	8 семестр, 2 тижні (відповідно до графіка навчального процесу КНЛУ)	Застосування набутих за період навчання в університеті навичок і вмінь у сфері перекладацької діяльності; вдосконалення вмінь практичного використання перекладацьких засобів в умовах письмового перекладу за фахом російською мовою; перевірка на практиці потенційних можливостей студента з професійного письмового перекладу.	90 годин / 3 кредити

Загальне керівництво перекладацькою практикою на базах практики здійснюється головними фахівцями або їхніми заступниками, безпосереднє керівництво покладається на керівників структурних підрозділів і на окремих висококваліфікованих спеціалістів.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми перекладацької практики забезпечується викладачами кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології. Розподіл студентів за базами практики та призначення керівників від університету затверджується наказом ректора КНЛУ. Студенти мають право знайти базу практики самостійно, узгодивши її з деканатом факультету східної і слов'янської філології. Студенти, які хочуть проходити практику на самостійно обраній базі, подають відповідальній особі за перекладацьку практику на факультеті східної і слов'янської філології лист-запит від установи, організації чи підприємства і заяву на ім'я ректора, в якій просять направити їх для проходження перекладацької практики з російської мови у відповідну установу, організацію чи підприємство.

Кафедра східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології призначає керівників академічним групам, які проходять практику.

Виробнича перекладацька практика проводиться відповідно до таких документів:

- програма перекладацької практики з російської мови;
- щоденник перекладацької практики з російської і другої іноземної мови;
- звіт керівника про проходження студентами перекладацької практики російською та іншою іноземною мовою.

Перекладацька практика завершується підсумковою співбесідою, під час якої керівники практики підсумовують результати роботи студентів протягом перекладацької практики; студенти обмінюються враженнями про організацію та проведення практики;

озвучують основні труднощі і проблеми, з якими зіштовхнулися протягом практики. Після перевірки керівником практики звітної документації практикантів відбувається залік.

Обов'язки групового керівника практики від навчального закладу

Груповий керівник практики від Університету зобов'язаний:

- здійснювати координацію діяльності студентів на базі практики;
- підтримувати зв'язки з керівником практики від базової організації;
- відвідувати відповідні бази практики;
- повідомити студентів про систему звітності з перекладацької практики;
- допомогти студентам скласти календарний графік проходження практики та затвердити його;
- проводити консультації для студентів-практикантів з питань проходження перекладацької практики, підготовки та написання звіту;
- здійснювати систематичний контроль за виконанням програми практики згідно зі встановленим графіком;
- перевіряти щоденники практики та звіти студентів;
- доповідати в деканат факультету східної і слов'янської філології про проходження (порушення дисципліни) практики кожним студентом;
- у складі комісії приймати залік з практики;
- подати відповідальній особі за перекладацьку практику на факультеті східної і слов'янської філології письмовий звіт про проходження студентами практики.

Обов'язки керівника практики від бази практики

Керівник практики від підприємства, установи чи організації зобов'язаний:

- влаштувати студента на робоче місце;
- контролювати забезпечення відповідних умов роботи і проведення обов'язкового інструктажу з охорони праці та техніки безпеки;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- всебічно сприяти дотриманню студентом графіка та виконанню програми практики, консультувати студента, залучати його до виконання виробничих завдань;
- перевіряти своєчасність виконання отриманих завдань;
- оцінювати якість виконаних робіт;
- вживати необхідні виховні та адміністративні заходи щодо студентів, які порушують правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства, та повідомляти про такі випадки керівнику практики та деканат факультету східної і слов'янської філології;
- ознайомитися зі звітом студента про практику, написати відгук про роботу кожного студента, у якому зазначити результати проходження перекладацької практики та виставити попередню оцінку.

Обов'язки студента-практиканта

Студент-практикант зобов'язаний:

- до відбуття на місце проходження практики отримати від університету (керівника практики) консультації, які стосуються змісту завдань перекладацької практики з російської мови та всіх необхідних документів (щоденник практики, направлення на практику та ін.);
- вчасно прибути на базу практики з оформленим щоденником; направленням на практику;
- вивчити і виконувати правила охорони праці, техніки безпеки;
- суворо додержуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- погодити план-графік роботи з керівником від бази практики;
- виявляти високу культуру спілкування, бути сумлінним у роботі;

- систематично вести записи у щоденнику практики, фіксувати обсяг і зміст виконаної за день роботи;
- повним обсягом виконувати всі завдання, передбачені програмою перекладацької практики з російської мови та доручення керівника практикою від бази практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- щотижня звітувати керівникові від кафедри про виконану роботу;
- виконувати індивідуальні завдання керівників практики;
- вчасно підготувати звіт про проходження перекладацької практики та завірити його на базі практики;
- після закінчення перекладацької практики вчасно подати на кафедру східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології щоденник практики, підписаний керівником практики від бази практики та завірений печаткою цієї установи, звіт, відгук практиканта і його роботу (всі документи мають бути оформлені належним чином) та виконані переклади з укладеним глосарієм.

Права студента-практиканта

Студент має право отримати відгук про свою роботу під час проходження перекладацької практики, підписаний керівником від бази практики.

Увесь процес перекладацької практики перебуває під постійним моніторингом кафедри східної і слов'янської філології і деканату факультету східної і слов'янської філології, які відповідають за організацію і проведення практики. Від кафедри призначається груповий керівник, який раз на тиждень перевіряє виконання студентами-практикантами індивідуального плану, проводить консультації зі студентами, роз'яснювальну роботу, відповідає на їхні запитання. Відповідальна особа за організацію практики на факультеті готує наказ про розподіл студентів за базами практики, координує роботу групових керівників та готує загальний звіт по факультету про результати перекладацької практики.

ЗМІСТ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Зміст перекладацької практики з російської мови відповідає меті, завданням, освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця та освітній програмі, в межах якої ця практика впроваджується. Він зумовлений напрямом діяльності підприємства, організації чи установи, що є базою практики та відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця.

Перекладацька практика з російської мови включає письмовий переклад з використанням необхідного лексико-граматичного мінімуму, певних методів та способів перекладу. Використовуючи лексико-граматичний мінімум у галузі ділового спілкування, словники з сучасної літературної російської мови, довідники з діловодства, перекладацького аналізу та ін. із застосуванням прийомів і методів усного і письмового спілкування та відповідних методів і вимог до оформлення перекладів різних видів, студент повинен виконувати переклади різних типів текстів, виконувати зіставний перекладацький аналіз текстів мовою оригіналу і мовою перекладу.

Зміст перекладацької практики охоплює:

- порівняльний аналіз першотвору з перекладом на матеріалах суспільно-політичних, юридичних, економічних та інших видів текстів;
- виконання на комп'ютері різних видів перекладу російською мовою (повний адекватний переклад, реферований, анотований, описовий та ін.);
- написання та переклад ділових паперів російською мовою;
- самостійне виконання повного адекватного перекладу російською мовою науково-технічних, суспільно-політичних, економічних та інших видів тексту;
- написання перекладу-анотації і реферативного перекладу російською мовою;

- виконання коректорської та редакційної правки тексту;
- написання і переклад ділових листів.

Під час перекладацької практики студент веде щоденник практики.

Порядок оформлення щоденника практики

Щоденник практики містить такі основні розділи:

- календарний графік проходження практики;
- робочі записи під час практики;
- відгук і оцінка роботи студента під час практики;
- висновок керівника практики від університету про роботу студента.

Календарний графік проходження практики заповнюється студентом разом з керівником практики від університету та підписується керівником практики від підприємства і керівником практики від університету. Календарний графік розробляється з урахуванням профілю підприємства-базы практики. Графік включає види робіт, що виконуватимуться студентом, їхній обсяг та дати виконання.

Відгук про роботу і оцінка роботи студента під час практики заповнюється керівником практики від бази практики. Керівник практики зобов'язаний надати характеристику проходження студентом практики (рівень перекладацької майстерності студента, обсяг та зміст роботи, ставлення до праці, відповідальність за виконану роботу, дотримання правил охорони праці та техніки безпеки, стосунки в колективі) та оцінити результати роботи студента під час практики.

Висновок керівника практики КНЛУ про роботу студента заповнюється груповим керівником практики від університету; повинен містити висновки щодо виконання графіка проходження практики, оцінку вмінь і навичок письмового перекладу російською мовою, оцінку доцільного використання термінів у перекладі, навичок ділового листування тощо. Керівник також оцінює доцільність використання перекладацьких засобів і вміння використовувати довідкову літературу.

Робочі записи під час практики заповнюються студентом і містять інформацію про обсяг та види робіт, оцінку складності матеріалів, запропонованих для перекладу та перелік основних труднощів, з якими зіткнувся студент під час проходження практики.

Під час практики студент щодня повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики.

Раз на тиждень студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від університету і від бази практики, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що їх зробив студент.

Після закінчення практики щоденник має бути переглянутий керівниками практики, які складають відгуки, й підписують його.

Оформлений щоденник практики разом з іншою звітною документацією студент подає на кафедру східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології. Без заповненого щоденника перекладацька практика не зараховується.

КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Вимоги до складання й оформлення звітної документації студента-практиканта

Після закінчення перекладацької практики студент подає на кафедру східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології безпосередньо своєму керівникові звітну документацію на перевірку.

До звітної документації студента-практиканта належать:

- щоденник практики (має бути оформлений згідно з вимогами, зазначеними вище);
- перекладені матеріали та їхні оригінали англійською мовою (обсяг перекладеного тексту російською мовою становить 10 сторінок (1 сторінка – 1800 друкованих знаків з проміжками, а також глосарій (обсяг – 100 лексичних одиниць), укладений студентом на основі цих матеріалів;
- звіт про проходження практики.

Порядок складання звіту

Звіт про проходження перекладацької практики має містити відомості про виконання студентами-практикантами усіх розділів програми практики відповідно до індивідуального плану студента (календарного графіка) та бути підписаним і оціненим безпосередньо викладачем – груповим керівником практики. Крім того, у звіті практикант має вказати кількісні результати практики та дати якісний аналіз проведеної перекладацької практики, висвітливши, зокрема, такі пункти:

1. Стислий опис бази практики (підприємства, установи тощо), де студент проходив практику.
2. Напрямки діяльності відділу (підрозділу), в якому студент проходив перекладацьку практику.
3. Діяльність, що здійснювалася студентом під час проходження перекладацької практики (необхідно вказати: тип перекладу, що виконувався; типи документації, що їх було перекладено; кількісні показники (кількість перекладених документів)).
4. Перекладацькі прийоми, що їх використовував студент для перекладу.
5. Професійні вміння і навички, що здобув або вдосконалив студент під час перекладацької практики.
6. Перелік словників і довідкової літератури, що її було використано під час перекладу, перелік опрацьованої додаткової літератури, яка була використана під час перекладацької практики, її доцільність.
7. Труднощі, з якими зіткнувся студент у процесі проходження перекладацької практики (труднощі мовного і мовленнєвого характеру, робота з довідковою літературою й Інтернет-ресурсами).
8. Побаження і рекомендації щодо поліпшення мовної і мовленнєвої підготовки до перекладацької практики з російської мови.

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження перекладацької практики є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій.

Обсяг звіту не повинен перевищувати 5 сторінок. Звіт має бути надрукований на стандартних аркушах паперу А4. Параметри сторінки: верхнє і нижнє поле – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм. Кегель – 14 Times New Roman, інтервал між рядками – 1,5, абзацу – 1,25, вирівнювання – по ширині.

Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють. Нумерація сторінок починається з другої сторінки.

Оформлений належний чином звіт і щоденник практики студент подає на перевірку керівнику від бази практики. Після ознайомлення з матеріалами керівник видає практиканту відгук, у якому зазначає ставлення студента до своїх обов'язків, рівень фахової підготовки та виставляє оцінку.

Після завершення перекладацької практики і подання студентами звітної документації на відповідну кафедру, деканат факультету східної і слов'янської філології визначає **дату проведення заліку**, на якому груповий керівник практики заслуховує кожного студента, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє студентові загальну оцінку за перекладацьку практику.

Оцінка за перекладацьку практику вноситься в екзаменаційну відомість і залікову книжку студента. Студент, який не виконав програму перекладацької практики, відраховується з університету.

Критерії оцінювання результатів перекладацької практики

На заліку оцінюється якість виконання перекладів, відповідність їх до усіх норм, що висуваються до укладання відповідних документів, їх кількість а також володіння студентом глосарієм, укладеним під час виконання перекладів.

Оцінка за перекладацьку практику складається з урахуванням:

- 1) оцінки керівника від бази практики;
- 2) поточних оцінок керівника від кафедри;
- 3) звіту під час заліку;
- 4) якості оформлення звітної документації.

Рейтинговий бал за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії виставлення оцінки
90–100	A	<ul style="list-style-type: none"> • бездоганне виконання всіх завдань практики; • звітна документація оформлена з дотриманням усіх вимог, не містить помилок та огріхів; • відгук від бази практики не містить зауважень, у ньому схвалено роботу практиканта; • студент, спираючись на набуті знання з перекладознавчих дисциплін, виконує переклад грамотно в методичному та мовному аспектах, доводить переклад до рівня автоматизованої діяльності, відтворюючи зміст, форму та стилістичні особливості оригіналу; при цьому переклад повністю відтворює денотативні, конотативні, прагматичні, естетичні й стилістичні аспекти першотвору, вільний від буквалізмів, позбавлений незграбностей «вільного» перекладу; творчо долає елементи безеквівалентності; відповідає вимогам замовника; записано на електронний носій; відредаговано у технічному та літературному відношеннях.
82–89	B	<ul style="list-style-type: none"> • виконані всі завдань практики, проте в них виявлено певні недоліки й огріхи у незначній кількості;

		<ul style="list-style-type: none"> • звітна документація оформлена з дотриманням майже всіх вимог та оцінена позитивно; • відгук від бази практики не містить зауважень або може містити 1-2 незначні зауваження.
75–81	C	<ul style="list-style-type: none"> • виконані всі або майже всі завдання практики (не менше 75 %), допускається наявність певних помилок, огріхів; • звітна документація оформлена з незначними порушеннями вимог; • відгук від бази практики не містить зауважень або може містити 3 незначні зауваження; • переклад доведено до рівня докінченого і відредагованого, але студент порушує термін подачі виконаної роботи; • переклад має незначні мовні огріхи, порушує стилістичний реєстр оригіналу, хвибує у термінологічній однорідності; • студент має зауваження щодо дотримання режиму праці, поведінки, етики з місця проходження практики.
66–74	D	<ul style="list-style-type: none"> • виконання всіх або майже всіх завдань практики є посереднім; • звітна документація оформлена з порушенням вимог, може містити помилки і огріхи; • відгук від бази практики містить зауваження і побажання щодо покращення роботи практиканта у майбутньому
60–65	E	<ul style="list-style-type: none"> • виконання всіх або майже всіх завдань практики є слабким, недостатньо якісним; • звітна документація оформлена з суттєвими порушеннями вимог та оцінена як така, що виконана посередньо; • відгук від бази практики містить чимало зауважень або визначає слабкою підготовку і роботу практиканта; • студент в основному грамотно виконав переклади, але адекватність його перекладів оригіналам досягнута не повністю; при цьому помітні несуттєві перекручення при відтворенні прагматично релевантного змісту оригіналу та конотативної адекватності, порушено норми перекладу, спостерігаються кількісні витрати, порушується систематика часу, мовленнєвий реєстр, спостерігається спустошення лексико-фразеологічних єдностей, приказок.
0–59	FX	<ul style="list-style-type: none"> • завдання практики виконано не повністю і потребує доопрацювання; • звітна документація не подана або не відповідає вимогам щодо її підготовки, оцінена на «незадовільно». • завдання практики не виконано; • звітна документація відсутня; • оцінка у відгуку організації «незадовільно».

Примітка. При виставленні оцінки за практику враховується рівень виконаних студентом перекладів та оцінка, виставлена в установі, де проводилась практика. Зволікання з поданням документації про проходження практики негативно впливає на оцінку чи й ставить під сумнів проходження практики взагалі.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види діяльності під час педпрактики	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

Залік з перекладацької практики в умовах дистанційного навчання

Залік з перекладацької практики в умовах дистанційного навчання проводиться з використанням ІТ-технологій, а саме **платформи Microsoft Teams** відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

Для забезпечення проведення заліку з перекладацької практики керівник практикою виконує функції модератора відеоконференції. До обов'язків модератора відеоконференції входить:

- своєчасний початок відеоконференції із заліку з перекладацької практики; відеозапис заліку;
- приєднання до відеоконференції здобувачів вищої освіти на початку заліку з перекладацької практики;
- від'єднання від режиму відеоконференції тих здобувачів, що вже склали залік з перекладацької практики, а також тих здобувачів, що порушують порядок і процедуру проведення заліку з перекладацької практики в дистанційному режимі;
- забезпечення завершення відеоконференції із заліку з перекладацької практики;
- інші функції, пов'язані із технічним аспектом забезпечення проведення заліку з перекладацької практики.

Для забезпечення заліку з перекладацької практики здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зобов'язані за 15 хвилин до початку захисту приєднатися до проведення конференції через власні корпоративні акаунти на платформі Office 365, щоб керівник практикою міг зафіксувати присутність студента.

Керівник практики заслуховує кожного студента, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє студентів загальну оцінку за перекладацьку практику.

Під час проведення заліку з перекладацької практики здобувачі вищої освіти зобов'язані постійно підтримувати відео- та аудіозв'язок з керівником практикою. Камера відеозв'язку має бути налаштована таким чином, щоб керівник міг спостерігати за процесом захисту для забезпечення академічної доброчесності під час заліку.

Користування сторонніми носіями інформації, зокрема, мобільними телефонами, іншими електронними засобами, крім того, який безпосередньо використовується для зв'язку з керівником, під час дистанційного проведення заліку з перекладацької практики заборонено. Під час заліку з перекладацької практики поруч зі здобувачем не можуть бути присутніми треті особи.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

До звітної документації керівників перекладацької практики належить звіт групового керівника про результати перекладацької практики студентів. У цьому звіті мають бути такі відомості:

- період проходження перекладацької практики;
- дата і час проведення групових консультацій;
- дата і час проведення заліку;
- якісні та кількісні результати перекладацької практики;
- трудова дисципліна студентів у період практики;
- якість організації практики;
- інформація про бази практики;
- рівень володіння студентами професійними вміннями;
- види роботи керівника зі студентами-практикантами;
- недоліки умов стажування на базах перекладацької практики;
- пропозиції (з урахуванням відгуків керівників баз практики та результатів опитування студентів) щодо поліпшення організації та проведення перекладацької практики.

Груповий керівник готує звіт про результати перекладацької практики з російської мови та подає його відповідальній особі за організацію проведення практики факультету східної і слов'янської філології. На основі звітів групових керівників перекладацької практики відповідальна особа за організацію проведення практики студентів факультету східної і слов'янської філології готує узагальнений звіт й оприлюднює його на сторінці факультету та в разі потреби розробляє заходи, спрямовані на підвищення ефективності практичної підготовки майбутніх фахівців.

Не пізніше як через місяць після складання всіма студентами заліку з перекладацької практики з російської мови питання про проходження її студентами заслуховується на засіданні кафедри східної і слов'янської філології факультету східної і слов'янської філології.

Завершальним етапом підбиття підсумків перекладацької практики є розгляд цього питання на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології, дата якого визначається в плані її роботи.

Кафедра проводить анонімне онлайн-опитування усіх студентів, що пройшли практику, по закінченню практики, на платформі Google Forms. Результати опитування обговорюються на засіданні відповідної кафедри. Усі зауваження та побажання студентів після обговорення беруться до уваги. Стейкхолдери надають свої зауваження у письмовій формі. Усі результати оприлюднюються на офіційному сайті кафедри.

**СХЕМИ ТА ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ
ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА І ГРУПОВОГО КЕРІВНИКА
ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра східної і слов'янської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Груповий керівник
перекладацької практики
від кафедри _____
(назва кафедри)

_____
_____
_____ “___” _____ 202__ року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

практиканта IV курсу
групи _____
факультету східної і слов'янської
філології
Київського національного лінгвістичного
університету

_____
(ПІБ)

на період виробничої перекладацької практики з _____ по _____ 202__ року

Перекладацька робота проводиться _____
(назва бази практики)

Розділ	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
I.	<p><u>Початковий етап перекладацької практики</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Участь у настановній конференції, у груповій роботі з керівником від факультету та керівником перекладацької практики від кафедри. 2) Ознайомлення з базою практики. 3) Ознайомлення з матеріалами для перекладу. 4) Складання індивідуального плану та його затвердження. 5) Заповнення щоденника. 		
II.	<p><u>Основний етап перекладацької практики</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання плану завдань з перекладу (див. завдання) 2. Виконання перекладу текстів. 		
III.	<p><u>Завершальний етап</u></p> <p>Оформлення звітної документації. Складання заліку.</p>		

СХЕМА ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Кафедра проводить анонімне онлайн-опитування усіх студентів, що пройшли практику, по закінченню практики, на платформі Гугл Формс. Орієнтовна схема опитування:

<https://forms.office.com/Pages/DesignPageV2.aspx?origin=NeoPortalPage&subpage=design&id=jry2AuwZSk61ZlftAPr7JFa6O01WSFdFv1UAkKbCcUVUOEY3U1Y4T0IXNUdBQkxQN0tZOFIYT0cxMi4u>

СХЕМА ЗВІТУ КЕРІВНИКА

про результати перекладацької практики
студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Київського національного лінгвістичного університету

1. Програму перекладацької практики з російської мови для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська, освітньої програми Російська мова і друга іноземна мова у 202 ____ – 202 ____ навчальному році, виконано повністю.

2. Період проходження перекладацької практики.

3. Інформація про бази практики.

4. Дата і час проведення заліку.

5. Результати практики.

6. Якість організації практики.

7. Діяльність, що здійснювалася студентами під час проходження практики.

Індивідуальні завдання практикантів і стан їх виконання.

8. Трудова дисципліна студентів у період практики. *Дотримання правил внутрішнього розпорядку, інструкцій, графіків виконання завдань тощо.*

9. Дата і час проведення групових та / або індивідуальних консультацій (*їх кількість, тематика, ефективність*).

10. Здобуті вміння. *Професійні (організаційні, комунікативні, дослідницькі) вміння і навички, що здобули та/або вдосконалили студенти під час проходження практики.*

11. Труднощі, з якими зіткнулись студенти в процесі проходження практики (*причини, характер труднощів, прізвища студентів*).

12. Оцінювання якості виконаних завдань з боку підприємств (*фірм, організацій*), *зауваження керівників від баз практики.*

13. Аналіз та узагальнення даних щодо ефективності результатів роботи студентів-практикантів.

14. Відповідність умов стажування на базі(ах) перекладацької практики (у разі наявності зазначити недоліки та сформулювати пропозиції щодо усунення цих недоліків).

15. Пропозиції (з урахуванням відгуків керівників баз практики та результатів опитування студентів) **щодо поліпшення організації та проведення перекладацької практики.**

Дата

Підпис групового керівника

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Факультет східної і слов'янської філології
Кафедра східної і слов'янської філології

ЩОДЕННИК ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

студента/ки _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

факультет _____
кафедра _____

освітня програма _____

спеціалізація _____

спеціальність _____

(назва)

курс _____

група _____

Студент/ка _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув/ла на підприємство / в організацію / установу

« ____ » _____ 202__ року

Печатка підприємства,
організації, установи

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув/ла з підприємства / організації / установи

« ____ » _____ 202__ року

Печатка бази практики
(підприємства, організації, установи
тощо)

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Амеліна С. М. (ред.) (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*: Монографія. Київ: Центр навчальної літератури.

Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). *Термінологія та переклад*: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: Нова книга.

Казакова, Т. А. (2008). *Практические основы перевода. English → Russian*. Санкт-Петербург: Союз.

Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.

Коптілов, В. В. (2002). *Теорія і практика перекладу*: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.

Корунець, І. В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) [англ.]* Підручник. Вінниця: «Нова Книга».

Максімов С. Є. (2006). *Практичний курс перекладу: англійська та українська мови [англ.]*. Київ: КНЛУ.

Максімов С. Є. (2007). *Усний двосторонній переклад. Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання [англ.]*. Київ.

Мірам Г. Е. (2002). *Основи перекладу: курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин*. Київ: Ніка-Центр.

Терехова, С. И. (2019). *Введение в переводоведение: учебно-методический комплекс для студентов-иностранцев. Специальность 035 Филология*. Киев.

Терехова, С. И. (2014). *Основи перекладознавства*. Київ: Освіта України.

Терехова, С. И. (2013). *Редактирование текста: учебно-методический комплекс для студентов-иностранцев. Специальность 035 Филология*. Киев.

Цатурова, И.А., Каширина, Н.А. (2008). *Переводческий анализ текста*. Санкт-Петербург: Союз.

Newmark, P. (1991). *About Translation*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.

Nida, E. (2003). *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: Brill Academic Publishers.

Reiß, K. (2013). *Towards a General Theory of Translational Action. Skopos Theory Explained*. Manchester: St. Jerome Publishing.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. <http://tr.euronews.com/bulletin>
2. <http://www.haberler.com>
3. <http://turkey.mfa.gov.ua/ua/ukraine-tr/science>
4. <http://www.niss.gov.ua/articles/472/>
5. [Бібліотека ІРІ Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/node/422](http://www.nbuv.gov.ua/node/422)
6. [Інстаграм-сторінка факультету сходознавства: https://cutt.ly/CZo0kp9](https://cutt.ly/CZo0kp9)
7. [Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/](http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/)
8. [Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua](http://www.knlu.edu.ua)
9. [Фейсбук-сторінка факультету сходознавства: https://cutt.ly/rZo169p](https://cutt.ly/rZo169p)
10. <http://lawyer.get.com.tw/Dic/>
11. [: http://dic.academic.ru](http://dic.academic.ru)
12. <https://dict.bioon.com/>
13. <http://www.merriam-webster.com/word-of-the-day>
14. <https://www.microsoft.com/zh-cn/language>
15. <https://books-library.online>
16. <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>

17. <https://context.reverso.net>
18. <http://linguists.narod.ru>
19. <http://translate.google.com>
20. [http:// www.lingvo.ru](http://www.lingvo.ru)
21. <https://www.un.org>
22. www.bbc.com/
23. www.cnn.news/
24. www.milononline.net
25. www.muititrun.ru
26. <http://context.reverso.net/>
27. Committee of Interpretation & Translation Test website. <http://itt.or.kr/>
28. Coursera course: International Organizations for Interpreters
<https://www.coursera.org/learn/international-organizations>
29. Coursera course: Machine Translation
<https://www.coursera.org/learn/machinetranslation>
30. Institute of Translation and Interpreting <https://www.iti.org.uk/>